

Dr. Halász Előd egyetemi tanárt választották meg a TTIT Csongrád megyei szervezete elnökének

Beszámoló a megyei elnökség üléséről

Kedden délután fél hat órai kezdettel Szegeden tartották meg a Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat Csongrád megyei szervezete elnökségi ülését. Az ülést dr. Koch Sándor Kossuth-díjas egyetemi tanár, a Szegedi Tudományegyetem természettudományi karának dékánja nyitotta meg, majd Osváth Béla, a társulat megyei titkára ismertette a megyei szervezet elmúlt negyedévi ismeretterjesztő tevékenységét. A beszámoló szerint az elmúlt negyedév mérlege az ismeretterjesztő munka tekintetében igen komoly eredményeket mutat, mert mind az előadások mennyisége és minősége, mind pedig a hallgatóság száma tekintetében sikerült túlszárnyalniok eddigi eredményeiket.

Osváth Béla beszámolója után került sor a társulat megyei szervezete új elnökének, elnöki, ellenőrző és könyvtároló bizottsága tagjainak, valamint a szakosztályi elnökök megválasztására. A javaslatot Koch Sándor terjesztette elő.

A TTIT Csongrád megyei szervezete elnökének dr. Halász Előd egyetemi tanárt, a Szegedi Tudományegyetem bölcsészettudományi karának

dékánját választották meg, aki egyben a társulat szegedi szervezete elnöke is. Alelnökök: dr. Ábrahám Ambrus Kossuth-díjas egyetemi tanár, akadémikus és dr. Ormos Pál főorvos. Az elnöki bizottság tagjai: dr. Bálint Alajos, dr. Bódis Lajos, dr. Halász Előd, dr. Karácsonyi Béla, Lővő Ferenc, Németh István, dr. Ormos Pál, Osváth Béla, Rácz Lajos, Szalontai József, dr. Szalai László és Vágvolgyi András.

A szakosztályok elnökeinek a következőket választották meg:

Politikai: Rácz Lajos, a Csongrád megyei Hírlap fellelős szerkesztője. Filozófiai-pedagógiai: dr. Zsámbéki László, főiskolai tanszékvezető docens. Történelmi: Székely Lajos egyetemi docens. Irodalmi: dr. Sipka Sándor középiskolai tanár. Művészeti: dr. Bálint Alajos, a szegedi Móra Ferenc Múzeum igazgatója. Egészségügyi: dr. Udvardy László főorvos. Biológiai: dr. Beretzk Péter főorvos, a biológiai tudományok kandidátusa. Agrártudományi: Prettenhoffer Imre, a Délalföldi Mezőgazdasági Kutatóintézet helyettes igazgatója. Fizikai-kémiai: Makai Lajos egyetemi adjunktus. Földrajzi:

Németh István főiskolai adjunktus. Műszaki: Nagy Sándor, a Szegedi Textilművek főmérnöke.

Az ellenőrző bizottság elnöke dr. Bálint Alajos, a könyvtároló bizottság elnöke pedig dr. Madácsy László egyetemi docens választották meg.

Hetényi Géza szegedi professzor a Szovjetunió Belgyógyászati Társulatának dísztagja

A Moszkvában megtartott XIV. özs-szövetségi belgyógyászati kongresszus Hetényi Géza akadémikus, a szegedi belgyógyászati klinika igazgatóját a Szovjetunió Belgyógyászati Társulatának dísztagjává választotta.

A Szovjetunió Egészségügyi Minisztériumának megbízásából a díszlevelet Csernyakov, a Szovjetunió magyarországi nagykövetségének kulturális attaséja adta át a lábadozó orvosprofesszornak. A díszlevél ünnepélyes átadásánál jelen volt Rusznayák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és Szerényi Sándor, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője.

„Csak jó származhat a Kelet és Nyugat közötti művészcsereből”

Angol balett-táncosnő Moszkvában

Beryl Grey neves balett-táncosnő, aki a közelmúltban nagy sikerrel vendégszerepelt a moszkvai Nagyszínházban, a Sunday Times hasábjain részletesen beszámolt élményeiről. A balett-táncosnő, aki a »Hattyúk-tava« és a »Giselle« című balett négyféle feldolgozásában lépett fel, beszámolója végén a következőket jelentette ki:

— Nem vagyok politikus, sem kommunista, de kijelenthetem: teljesen függetlenül attól a tényről, hogy ez volt életem legnagyobb élménye, örülök, hogy elmentem Oroszországba. Biztos vagyok ugyanis abban, hogy csak jó származhat a Kelet és a Nyugat közötti művészcsereből.

— Ezért örülök annak is, hogy Anglia múlt évben láthatta a Nagyszínház balett-

együttesét, és hogy májusban Brüsszelben és júniusban Párizsban mutatkozik be ez az együttes. Mennél többet látják valamely ország népei egy másik ország művészetét, annál inkább tudatára ébrednek annak, hogy sok közös vonásuk van.

— Élményeimet legjobban a leningrádi balett-mesternő szavaival tudnám összegezni, aki a következő mondattal mutatkozott be nekem: »Nem tudok angolul, de van nekünk egy közös nyelvünk«.

— A Szovjetunió sokat adott a világnak abból a nyelvből, amelyen a táncosok beszélnek minden alkalommal, amikor színpadra lépnek. Nagyon büszke voltam arra, hogy Oroszországba utazhatom és angol »ki-ejtéssel« szövegezhetek meg ezt a közös nyelvet«.

ANYAKÖNYVI HIREK

I. KERÜLET

Házasság:

Terbe Ferenc és Kocsis Etelka, Varga József és Bakó Julianna, dr. Szépe György és Deutsch Judit, Gál Vilmos és Kmetty Lenke, Ökrös Károly és Simon Ilona, Tóth Gyula és Rácz Franciska.

Születés:

Kalmár Vince és Császár Ilonának Mária, Bozók Mihály és Fábán Eszternek László, Süli József és Puskas Jolánának József, Matuszka István és Lipták Ilonának László, Dudás Ferenc és Balogh Erzsébetnek Zsuzsanna, Lele István és Sövényházi Rozáliának István, Lobozer György és Tóth Mária Edit, Szaniszló Albert és Lakatos Emiliának Emília, Szalai Árpád és Pálankás Annának Zsuzsanna, Tóth László és Czinkóczi Liviának Miklós, Hedrich Károly és Mihálka Zsófiának Ildikó, Kökény Ferenc és Andor Zsuzsannának Zsuzsanna, Karácsonyi István és Héja Katalinnak László, Varga József és Komjáthi Rozáliának József, Kósa Mihály és Guth Juliannának Mihály, Kálmán István és Zádori Ilonának Katalin.

Halálozás:

Tóth Ignácné Miczki Eszter 52 éves, Mihályfi Lászlóné Fái Lenke 75 éves, Rícz Lajos 80 éves, Klebik Erika Mária 3 napos, Webner Józsefné Thiering Anna 88 éves, Bán Jánosné Barna Terézia 75 éves, Ledniczki Tamás 4 napos, Liptai Józsefné Simonyi Rozália 66 éves, dr. Nagy Gábor 68 éves, Czírok Balázs 67 éves, Szabó Gizella 2 napos, Deák András 75 éves, Ökrös Antalné Kovács Julianna 30 éves, Kalmár Mária 1 napos, Kállai Ferenc 50 éves, Dékány Istvánné Kakuksi Etelka 75 éves, Csányi Istvánné Rónai Anna 44 éves.

II. KERÜLET

Házasság:

Bálint László és Berkó Etelka, Róza Sándor és Hódi Irén, Molnár János és Szántai Erika Róza, Gulyás György és Szijártó Ilona, Viola Károly és Terhes Ilona kötötték házasságát.

Halálozás:

Bogdán Ignácné Gondl Terézia 81, Szántó Lajosné Pintér Aranka 76, Fodor Vince 81, Szél János 64, Vörös Alajosné Ilcsik Mária 73 éves korában halt meg.

III. KERÜLET

Házasság:

Kéve István Kochán Rozáliával kötött házasságát.

Születés:

Galambos József és Daradics Rozáliának Katalin, Mészáros Sándor és Juhász Veronikának Veronika, dr. Debreczeni Zsolt és Lenkei Évának Géza Zsolt, Apró Mihály és Erdei Rozáliának Mihály, Dóczi József és Fátoly Etelkának József, Sisák Tamás és Jancsik Rozáliának Nándor, Erdélyi Lajos és Sutóczki Margitnak Erőbet, Horváth István és dr. Woronkoff Hilariának István, Juhász Dezső és Czéfó Rózsának Dezső István, Péter Imre és Tóth Franciskának Katalin nevű gyermeke született.

Halálozás:

Kiss Ferenc 75, Takó János 71, Szécsi Pál 79, Baróti Józsefné Vass Rozália 49, Bozó Ferenc 54, Sándor Magdolna 3 hó, Szécsényi János 70, Molnár Mihály 73, Pakai Istvánné Böresök Erzsébet 71 éves korában elhunyt.

ÚR GYÖRGY:

Juhász Gyula ifjúsága

(13.)

Ez az iskolaév is elmúlik a tűnő idővel. Közepes bizonyítványával mindjárt beiratkozik az ötödik osztályba.

Nagyapja új ruhával ajándékozza meg. Az első hosszú nadrágot húzza magára.

Nagy fiúvá változott. Alakja mintha megnyúlna.

A nadrág ezen a téren szinte csodát művel...

A hetedikes-nyolcadikos diákok önképzőköreinek mintájára az ötödik osztály is alakít egy önképzőkört. Itt olvassák fel saját írásait, Gyula sok munkát ad. Szorgalmasan dolgozik és verseit állandóan szavalják az osztálytársak.

A márciusi önképzőkört összejövetelre, amelyet Szivessy Lehel osztálytársának a lakásán tartanak, Gyula két költeménnyel jelentkezik. Az egyiknek jellegje: »Ars longa, vita brevis«. Szivessy olvassa fel.

REZIGNÁCIÓ

— költemény —

Miért remélek? Hogy családás
És szenvedések tengerén
Keresztül törve, sűrű homályán,
A rögben megnyugodjak én?
Hogy összetörve, megalázva
A sűrű borítson engemet,
S az élet gyászos kínja végén
Siromban leljek — kezdetet!

Mert kezdet ám a sűrű homály
A nyugalomnak kezdete.
Ott alszik, nyugszik minden ember.
S elzúg az idő tengerén.
De a sűrű mélye változatlan
Idő, enyészett nincsen ott,
Túléli az idő folyását
Örökre, mindenik halott!

— S a sírnak férgé összerágja
A vágyainkat odalenn,
Mily boldogság is ott pihenni,
— Nem kell remélni — sohasem.

Szeged, 1898. mártius havában.

JUHÁSZ GYULA,
főgimn. V. osztály tanuló.

A diákok megtapsolják a verset és elkéri a kéziratot, amely az egyetlen példányt is jelenti. Hubacsek Kálmán olvassa fel a második verset. Jellegje: ...Letörölöm könnyemet, s megyek rendeltésem pályafutásán. (Berzsenyi).

VIGASZTALÁS

Dalolj! Szíved bár bú zaklassa,
Bár bánat tépje kebledet,
Dalolj! Vigasztalj énekeddel
Költőnek szült zord végzeted!

A szenvedés lesz földi pályád
Keservés, néma szenvedés.
Te törd a sorsot, bár zokogva,
Dalodban légyen enyhülés!

Ha elfelednek, kikacagnak,
Ne sírj, ne átkozd végzeted.
A sírnak mélye eltakar majd,
Ott nem bántanak az emberek.

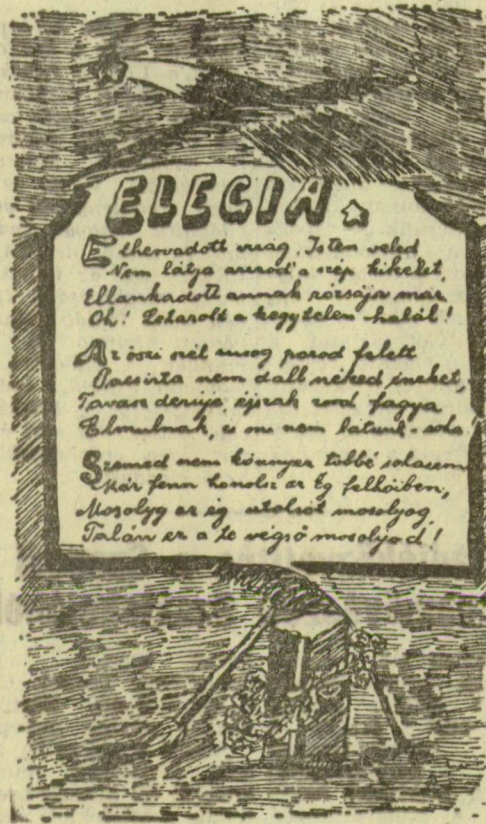
S talán jövődön szebb időkben
Middn nagy eszmék szárnyra ké
Megemlékeznek rólad is majd
Ki annyi történet, szenvedél!
Szeged, 1898. mártius havában.

JUHÁSZ GYULA,
főgimn. V. oszt. tanuló

Ez a vers jobban tetszik a diákoknak. Még egyszer fel kell olvasni. Hubacsek felolvassa. Aztán szavalják. Ölegetik. Mosolyog és örül a sikernek. Nagy dolog ez az ötödikesek között. Ott van a Szivessy ügyvéd fia, a Lehel. Tiszta egyes és neki is tetszik a vers. Eljár Szivessy ügyvéd házához és együtt van a két Szivessy-gyerekkel, Lehelrel és az egy évvel fiatalabb Tiborral. Itt, ebben a környezetben szedi magába a nyugati műveltség és szélesebb látókör alapanyagát. Szivessy László ügyvéd közbecsülésnek örvend Szegeden, jólmenő irodája van, gazdag ember és sokat áldoz a művészetért. Fiait és leányait németre, franciára taníttatja és a gyerekek tudományukat átadják osztálytársaiknak is. Gyula sok könyvet kap kölcsön a Szivessy-gyerekektől. A nagy nyugati költők alkotásai német nyelven idekerülnek Szegedre és Juhász Gyula a Szivessy-gyerekek fordításából kezdi megismerni Ibsen, Maeterlinck alkotásait.

A gyerekek ráveszik apjukat, hogy fizessen elő a legújabb művészeti és társadalmi lapokra. Szivessy teljesíti a gyerekek kérését és a diákok vitatkoznak a szocialista könyvek tartalma és célja fölött. Ők az első szegedi hívei az új eszmékkel induló huszadik századnak. Szivessy László, a gazdag ügyvéd házából szivárog be Szegedre és terjed el a minden újért, minden emberi szépségért lelkesedő diákság között a nyugati államokat már mozgásba hozó szocializmus.

A következő hónapban megint ülést tart az ötödik osztály. Juhász ír egy költeményt és rajtot is készít hozzá. Ezt saját maga olvassa fel. Halkan indul, talán kissé vontatottan, de később, a harmadik sornál már lendületesen jön és nem hangosan, de nem is halkan elmondja Elégia című versét.

Az V. gimnazista Juhász Gyula sajátkezű verse és rajza

Mint költőt elismeri az egész osztály. Nem szállnak vitába vele, ha költőkről és költeményekről van szó. Csak a magyar tanár nem akar tudni róla. Sokszor felletti és az év végére nem jó osztályzattal kecsegteti. (Folytatjuk)

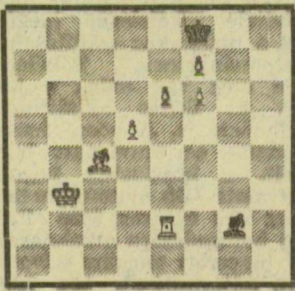
Mesterektől kezdve az alacsonyabb minősítésű versenyzőikig igen kedvelt a királyindiai védelem. A mindkét fél számára sok esélyt nyújtó változatok közül utjabban a Sämisch-féle f3-as változatot alkalmazzák. Valóban nagyszerű játszmákat produkálnak ebben a változatban főleg a támadó játékosok, mindkét fél ellenkező oldalra sáncol, ami eleve bejelentése annak, hogy »életre-halálra« folyik a küzdelem.

A szovjet bajnokság utolsó fordulójában a támadó stílusról ismert Kotov nagymester Szpasszkij nagymesterrel került szembe, akinek ekkor még az első helyre is esélye volt. Bár Kotov ezen a versenyen nem valami jól szerepelt, mégis remek játszmában győzte le Szpasszkijt az f3-as változatban. A játszma a következőképp folyt le:

Világos: Kotov.

Sötét: Szpasszkij.

1. e4, Hf6, 2. Hc3, g6, 3. d4, Fg7, 4. e4, d6, 5. f3, 0—0, 6. Fe3, e5, 7. d5, c5, 8. g4! (Figyelemre méltó Kotov változata, nem vesztegeti az időt a sáncolással, hanem azonnal a királyszárnyat támadja, s az egész játszmában saját királya a közepén marad.) 8. ... He8, 9. h4, a6, 10. Fd3, b5, 11. Vd2, bxc, 12. Fxc4, Hbd7, 13. h5, Hb6, 14. Fd3, a5, 15. hxc, fxc, 16. Vh2, Hf6, 17. Hh3, Ve7, 18. He2, Bab8, 19. Hg3, c4, 20. Fe2, Hbx5, 21. oxd, Bxb2, 22. Hg5, h6, 23. H5e4, Hxd5, 24. Fxh6, Hb4, 25. Fg5, Ve7, 26. Vh7+, Kf7, 27. Bh6!, He2+, 28. Kf1, Hd4, 29. Vg6+, Kg8, 30. Vh7+, Kf7, 31. Hd6+, Vxd6, 32. Bxd6, He6, 33. Hf5, Bh8, Hh6+, sötét feladta.

Világos: Kb3, Be2, Fcd, gyalogok: d5, e6, f7, f6, (7)

Sötét: Kf8, Fg2, (2)

Világos indul, s a harmadik lépésben mattot ad! (Zimmer feladványa.) A múlt heti feladvány megoldása: 1. Kg4!, Vc8+, 2. Hd7+ és matt a következő lépésben.